

Neděle 27.11.2005 – Sbor Církve bratrské v Praze 3, Koněvova 24

(1. adventní neděle)

Mk 1, 15: „*Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání a věřte evangeliu.*“

Jsou v životě příležitosti, které je třeba využít. Někoho napadne: třeba předvánoční slevy. Ano, to také. Ale já myslím v této chvíli ještě na jiné situace a hodnoty. Myslím třeba na setkání s člověkem, se kterým jsme se pohádali a máme nevyřešené věci. Myslím na příležitosti, kdy můžeme projevit někomu lásku, vděčnost, radost – rodiče dětem, děti rodičům. Povzbuzení, pochvala....Některé situace jsou zvlášť vhodné – jako stvořené k tomu, abychom něco takového udělali. Proto využijme příležitosti: většinou se neopakují!

Čas adventu nám připomíná, že se Bůh kdysi v Ježíši Kristu přiblížil k tomuto světu, je blízko a díky tomu se náš život může změnit. Můžeme začít nové. *Advent* nám připomíná, že máme žít jako křesťané denně se svým Bohem, v Jeho blízkosti: život pokání, život připravenosti, život radostného očekávání na slavný příchod Ježíše Krista na konci časů.

1. Pokání znamená návrat k Bohu

Kolem začátku našeho letopočtu slyšeli lidé v Judsku 2 významné kazatelé: nejdřív to byl Jan nazývaný *Křtitel* a pak Ježíš z Nazaréta. Jeden druhého osobně neznal, dokud se nesetkali, ale jeden o druhém věděli. Ten první byl **Boží prorok**, ten druhý **Boží Syn**. Oba ve svých kázáních připomínali totéž. Začal s tím Jan, Ježíš v tom o několik měsíců později pokračoval. „*Nastal Boží čas, čas mimořádné Boží blízkosti, čas nových příležitostí a nových rozhodnutí. Dejte svůj život do pořádku!*“ Protože lidé tehdy ještě neměli ani rádio a televizi ani internet, všechno důležité se dovídali venku, od dalších lidí. A protože lidé v Palestině byli Židé, věděli o Pánu Bohu, byli věřící, zajímali se o duchovní věci, čekali na nové zprávy od proroků a duchovních představitelů. Vyhledávají Jana u Jordánu, na okraji pouště, a poslouchají jeho plamenné prorocké výklady. Jan mluvil o tom, že se blíží Boží království a s ním Boží soud. Ale, *světe div se!*, ne soud nad bezbožníky, nad nevěřícími, ale soud nad Božím lidem. Jan se snažil přesvědčit své posluchače o něčem, čemu nemohli uvěřit: že být potomkem Abrahamovým není zárukou spásy! V naší dnešní řeči: být křesťanem, být členem Církve bratrské neznamena jisté místo v nebi! Naše křesťanství musí mít také ten správný obsah. – Takové řeči duchovní představitelů provokovaly, v srdcích prostých lidí vyvolávaly otázky. Jak to bude s námi?, ptají se obyčejní lidé. – Na to dostávají jasnou odpověď: *Nespoléhejte na to, že pocházíte z dobré rodiny, ale dejte si své věci před Pánem Bohem do pořádku. Vraťte se k Němu*. Na znamení takových nových začátků Jan lidi křtil. Mnozí k němu přicházeli a na znamení očisty a nového Božího přijetí se křtít nechali...

Pán Ježíš mluví velmi podobně jako Jan Křtitel, zdá se, že užívá stejné pojmy a důrazy. A přece je Jeho volání v něčem jiné. **Příchod Božího království** nezvěstuje jako soud, ale předně **jako milost, jako dar, jako výzvu** pro všechny... Ježíšova slova přinášejí lidem potěšení v tom, že ukazují na Boží dobrotu. Ale stejně jako Janova slova, staví každého, kdo je slyší, do odpovědnosti před Pánem Bohem. A co má udělat člověk, když zjistí, že za svůj život nese odpovědnost před Bohem? Pán Ježíš to říká jasně: má **činit pokání**.

Slovo *pokání* se už dávno neuvžívá. Lidé je nepotřebují, protože žijí *bez pokání*. A bez pokání žijí proto, že žijí *bez Boha*. - Občas se sice řekne, že *se někdo dal na pokání*, a myslí se tím, že se změnil, že něčeho nechal, co nebylo dobré. Ale vždy v tom schází to podstatné: Boží autorita, přijetí odpovědnosti před Bohem.

Pokání je *biblický a duchovní pojem*. Není to jakékoliv životní zastavení. Je to zastavení na Boží pokyn, vzpomínání se pod dotekem Božího Ducha, Božího Slova, které vede člověka do Boží blízkosti, zpátky k Pánu Bohu. A o to se Pánu Bohu jedná: abychom se k Němu vrátili. Kvůli tomu přišel Pán Ježíš a na tuto cestu nás pozval. Potřebujeme ovšem slyšet, že na cestu pokání a návratů je třeba se (*vydat ne jednou, ale*) neustále znovu (*se na ni*) vracet.

2. Pokání znamená proměnu srdce a života

Zkusme vyjít z toho, že Jan Křtitel i Pán Ježíš volají k pokání „*církevníky*“. Ty, kteří sami sebe považují za věřící, dodržují Desatero, určitá pravidla chování a vědí, co se od nich v církvi čeká. Tedy nás, kdo jsme dnes dopoledne v kostele, ve shromáždění. Je to dobře, že jsme zde. Ale to ještě neznamená, že tím pádem je všechno v našem životě v pořádku. *Možná jsme* přišli s prázdnými rukama a hladovějícím srdcem a radujeme se z toho, že jsme tady. Setkáváme se zde s novou Boží milostí, láskou a odpuštěním a to nás vnitřně posiluje. *Možná* jsme tady kvůli druhým, ne kvůli sobě. Potřebujeme se s někým sejít, víme, že ho potkáme zrovna ve sboru a ostatní věci nás nezajímají. *Možná* někdo patří k dlouholetým členům sboru a návštěva shromáždění patří k nedělnímu rituálu. Ovšem jeho život připomíná *rybník*: nic se tam neděje, není vidět žádný pohyb. Ztratilo se nadšení, vyprchal zájem o duchovní věci, z různých důvodů se neúčastní sborové práce... Těžko se to dá hodnotit zvenčí a už vůbec se to nedá soudit. Ale každý z nás se má vystavit vlivu Božího slova a odpovídat na Boží volání k pokání přiměřeným způsobem. Podle slov Jana Křtitele mají věřící lidé *přinášet ovoce, které ukazuje, že žijí životem pokání* (Lk 3,8). Má to být na nich vidět, že ve svém životě počítají s Bohem.

Když se lidé Jana ptají, jak si představuje takový obrat v jejich životě, dává jim konkrétní odpověď. *Kdo má dvoje oblečení, dej tomu, kdo nemá žádné...* Lidé z celnice zase slyší: „*Nevymáhejte víc, než máte nařízeno*“. Vojáci: „*Nikomou nečiňte násilí, nikoho nevydírejte*“. Jinými slovy: dělejte svou práci poctivě. Nenechte se zlákat vidinou snadného, rychlého, bezpracného výdělku. Nezneužívejte své postavení, svůj úřad, svůj vliv. To znamená, že ti lidé nejednali správně, ale už jim to ani nepřišlo. Potřebovali, aby jim na to někdo ukázal.

Je mnoho situací, kdy je možné druhého využít, podvést, prostě nějak poškodit. To je *první* apel, který je nově aktuální také v našem dnešním světě. Vyvodíme z toho důsledky. To *další*: problémem lidí v církvi většinou nejsou tak nápadné hříchy jako vraždy, krádeže anebo manželská nevěra. Naším problémem je *pýcha* (jistě že maskovaná), *sobectví a tvrdost srdce* (jistě dobře skrývané), *pokrytectví* i *zákonictví*. A kolik bolestí a zlého je z nemoudrého a hříšného *mluvení*, to snad ani nemusím zdůrazňovat. Když tedy slyšíme o potřebě pokání, změny srdce a života, netvařme se, že se nás to netýká. Přinášejíme v modlitbě Pánu Bohu všechno, na co nám ukáže, čeho se dotkne. Prosme o odpuštění a sílu ke změně života. Jenom neříkejme, že se s tím nedá nic dělat! Tak to platilo kdysi bez Krista. Ale dnes, když víme o Boží milosti, o tom, že se v Ježíši Kristu otevřela cesta k odpuštění a k novému začátku?

3. Jak může žít křesťan v dnešní době jinak?

Jsem přesvědčen, že máme vést neustále zápas o nový život, o *křesťanský životní styl*. Nedá se to předepisovat a předložit všem stejné rady. Naše životní podmínky jsou velice odlišné. Ale na některých společných principech se shodneme. Boží přiblížení v Ježíši Kristu je výzvou ke změně *v zaměření* našeho života, *v postojích* a *ve vztazích*.

V naší západní civilizaci je vše soustředěno na konzum a blahobyť. Projevem jiného zaměření života je *svoboda od* tohoto *konzumního tlaku*, uprostřed kterého žijeme. Vedlejším produktem honby za blahobytem a užíváním života je nespokojenost. Buďme vděční za to, co máme, za to, že se máme dobře. Vedme zápas o vnitřní svobodu od civilizačních tlaků. Připomínejme si Ježíšova slova o Boží péči, nestarejme se víc, než je třeba (*také v této předvánoční době*), důvěřujme Boží lásce a dobrotě. Zařaďme do svého programu chvíle klidu – ztišení, modlitby, odpočinku. – Pamatujme také na to, že k těm nejvzácnějším darům v životě patří *mezilidské vztahy*. Proto se modleme za ty narušené, všelijak křehké a s Boží pomocí je dávejme do pořádku. A ty dobré pěstujme: buďme vděční za své rodiče, děti, sourozence, přátele a prokazujme jim tolik lásky, kolik je jenom možné. A *nakonec*: dávejme svůj život k dispozici Kristu. On nám pomůže jej žít tak, aby náš život mohl být službou Bohu. Jsem přesvědčen o tom, že tímto způsobem máme uvažovat a uprostřed labyrintu dnešního světa tak hledat tu cestu, která se nejvíce podobá cestě Ježíše Krista. Takové nové začátky a návraty k Bohu ovšem bez pokání možné nejsou.

(Pha-26.11.05-B.Kaleta)

